spreekbeurt

datum:

Embargo tot moment van uitspreken.

Alleen de gesproken tekst geldt; de tekst kan nog gewijzigd worden

Voordracht van fractievoorzitter Voorhoeve op de 41ste Algemene Vergadering van de VVD te Veldhoven op 27 mei 1988 om 19.45 uur.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren.

Men zegt: de grote politieke partijen gaan steeds meer op elkaar lijken. De kiezer zou niet meer weten, aan wie zijn stem te geven. Maar de kiezer weet wèl, wat hij van de politiek wil, welke problemen de overheid moet aanpakken.

Het is alsof de kiezer door een winkelstraat loopt. Hij vraagt zich af waar hij kan krijgen wat hij zoekt. Hij ziet een socialistische zaak, een christen-democratisch warenhuis, een liberale doe-het-zelf-winkel, en nog wat kleinere speciaalzaakjes. In de socialistische zaak ligt alles in de aanbieding. Je wordt opgeroepen zoveel mogelijk tegelijk te willen kopen en je wagentje vol te laden. In het midden staat een kok zijn warme waren aan te prijzen. Afrekenen komt pas aan het eind, vlak voor je weer op straat staat. Je mag ook op krediet kopen. De afbetaling kan ver naar de toekomst worden geschoven. De dingen lijken goedkoper dan ze zijn.

maar ze gaan niet zo lang mee.

Links van deze zaak zijn een paar leuke alternatieve winkeltjes, waar scharreleieren, geitewollen sokken, maar ook opruiende drukwerkjes worden verkocht.

Rechts ervan, op nr. 66, is een winkel voor rechtsbijstand, waar jonge advocaten advies geven aan wie ergens niet tevreden mee is. Of die adviezen ook werken, kunnen ze niet weten, want voor de uitvoering dragen ze geen verantwoordelijkheid. Toch blijven er klanten binnenlopen, want hun eerste man geeft op alles zo'n pakkend commentaar.

Als je verder doorloopt, kom je bij een christelijk warenhuis. Aan de pui kxm je nog zien dat het vroeger drie aparte winkels waren. Het is wel een nette zaak, maar er ligt niet zoveel nieuws. Ze proberen nu nieuwe klanten te trekken met zorgzaamheidsartikelen. En dubbele kinderbijslag. (Ik weet niet waar ze dat van kunnen betalen).

Rechts van dit warenhuis staan drie van die statige oude winkeltjes. Je komt er hoge

hoeden, zwarte kousen en stichtelijke boeken kopen. Ze weren zich dapper tegen de moderne tijd.

Aan de andere kant van de straat ligt een liberale doe-het- zelf zaak. Mensen die hun huis en tuin willen verbeteren en

geen twee linker handen hebben, lopen daar naar binnen. Je kunt er alles krijgen wat bezige lieden nodig hebben.

Spijkers met koppen, snoeischaren, verlichting - van de belasting, constructiematerialen, een bestek voor een eigen huis, met vaste (geen schuivende) panelen. Er zijn zelfs voordeeldeuren voor voordeurdelers.

De nieuwe bedrijfsleiding is met uitbreiding bezig. Marktonderzoek toont dat er eigenlijk veel potentiële klanten zijn. De producten zijn prima, maar de marketing moet beter. De klant moet de winkel ingeholpen worden. Hij moet die straat oversteken, en niet meer die confessionele of socialistische spullen aan de overzijde kopen.

Ik denk dat het wel zal lukken, die uitbreiding. Steeds meer actieve mensen willen zelf hun leven inrichten. Laten wij eens nagaan wat de klanten willen. Ze willen veiligheid, goed hang- en sluitwerk, inbraakbeveiliging. Ze willen welvaart, een eigen huis, een zonnige tuin. Ze willen betaalbare gezondheidszorg, een schoon milieu, goed onderwijs voor hun kinderen, en een degelijk pensioen, voor een fijne oudedag.

Achter de etalages van de grote politieke partijen, liggen winkels waar in feite heel verschillende dingen aan de man worden gebracht en heel andere klanten komen.

Wat typeert nu eigenlijk onze VVD? De VVD gaat uit van de actieve, zelfstandige mens, die zelf de verantwoordelijkheid wil om zijn zaken in vrijheid te regelen. Hij wil dat de overheid voor veiligheid en rechtsorde zorgt, voor economische vrijheid, lage lastendinik, moderne werkgelegenheid, prestatie-gericht onderwijs en een goed milieu. Hij wil dat Nederland in het buitenland respect afdwingt, zijn aandeel draagt in de verdediging van de vrijheid. Hij wil dat mensen elkaar de ruimte geven om zichzelf te zijn, het beste uit henzelf te halen, en zo elkaar en de gemeenschap vooruit te helpen. Sterk, vrij en verantwoordelijk. Dat is de identiteit waar liberalen naar streven.

Voorrang voor veiligheid en rechtsorde. Dat is al jarenlang de overtuiging van de VVD. De Tweede Kamerfractie van de VVD heeft al herhaalde malen extra initiatieven genomen om het beleid van de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken in de strijd tegen de criminaliteit te versterken: extra geld, extra cellen, extra maatregelen. Maandag

praat de Tweede Kamer over het politiebudget. Ik wil daar niet teveel op vooruitlopen. Wel zeg ik vast : de veiligheid van de burger vindt de VVD zó belangrijk, dat wij, mét het kabinet, van de politie vragen zo doelmatig mogelijk te werken. Dat kan besparingen opleveren die voor investeringen in modernere apparatuur kunnen worden gebruikt. Wat niet mag gebeuren, en daar wil ik duidelijk over zijn, is dat er minder politie op straat komt en dat er onvoldoende mankracht zou zijn om de

criminaliteit hard aan te pakken. Het accoord van eergisteren over de overwerk- en ongemakkenregeling is daarom zo belangrijk, omdat het meer politie-uren voor opsporing en surveilleren beschikbaar maakt. Zonodig zal er het komende jaar nog meer gedaan moeten worden om het gevecht tegen de criminaliteit te winnen. Het is niet alleen goed dat er politie is. Die moet ook goed worden uitgerust, zodat vooral de zware criminaliteit beter kan worden aangepakt.

Een tweede punt waarop de VVD zich onderscheidt, is onze inzet voor een bloeiend bedrijfsleven, werkgelegenheid in de marktsector, en groei. Die wordt gedragen door particuliere ondernemingen, het midden- en kleinbedrijf. Daar zitten de banen, daar wordt het geld verdiend waar de overheidssector van betaald moet worden. In ons land zit de verhouding tussen overheid en markt goed scheef. Van de 100 mensen hebben er 43 een uitkering, 14 werken in de collectieve sector, en 43 in de marktsector. Die 43 moeten die andere 57 meetorsen.

Men zegt: de overheid is overbelast. Nee, de overheid heeft het bedrijfsleven overbelast. Die verhouding moet worden rechtgetrokken. Daar zet de VVD zich voor in. Te hoge lasten verzwakken de concurrentiekracht tegenover andere landen, en kosten ons werkgelegenheid. Dus lagere lasten, minder knellende regels, en een positievere houding tegenover de werkenden in het bedrijfsleven. De VVD wil vooral de wig van loonbelasting en premies omlaag. Ook voor de midden-groepen.

de geschoolde werknemers en velen in midden-en kleinbedrijf. Zoals een kleine ondernemer met hart voor zijn mensen het pasgeleden.tegen me zei: "Mijn mensen kosten te veel, maar verdienen te weinig".

Om de veel lagere tarieven te realiseren, zijn vele miljarden nodig. Daarvoor willen wij vooral de belastingmeevallers gebruiken, plus de opbrengst van fraudebestrijding en reparatiemaatregelen. Ik kan U verzekeren dat de VVD-fractie de regeringsvoorstellen zorgvuldig zal toetsen. Wij willen geen aantasting van de rente-aftrek voor het eigen huis. Gedachten die daarover bij de coalitiepartner zijn opgekomen, hebben wij

afgewezen. Bij andere aftrekposten zullen wij ook op de werkgelegenheidseffecten moeten letten. Bijvoorbeeld bij reiskosten, representatie en congressen. Tegenover enkele beperkingen, kunnen grote tariefsverlagingen komen te staan, zodat de lasten eerlijker worden verdeeld en het stelsel er veel eenvoudiger op wordt. We staan aan het begin van de discussie over aftrekposten. Het kabinet komt binnenkort met voorstellen. De politiek moet een moeilijke afweging maken: lage tarieven maar dan ook enkele beperkingen van aftrekposten, of géén beperkingen, maar dan weer die vervelende hoge tarieven! Daarom doe ik een beroep op het bedrijfsleven en de belangenorganisaties: help ons die afweging verantwoord te maken, met het oog gericht op het algemeen belang. Voor de VVD-fractie zal het standpunt van de belastingbetalers en het bedrijfsleven zeker meewegen. De

belastingvereenvoudiging moet steun in brede lagen van de samenleving vinden. Sommigen zullen geneigd zijn te zeggen: we willen beide. Mooi lage tarieven èn behoud van alle aftrekposten. Ik heb daar begrip voor, maar het leven dwingt tot keuzes. Wij willen die in goed overleg met de betrokkenen maken.

De lagere tarieven zijn nodig om de concurrentiekracht van het bedrijfsleven in Europa te versterken. In de lange- afstandsloop van alle landen om hun nationaal inkomen te verdienen, heeft de Nederlandse ploeg twee stenen in de rugzak: de hoogste sociale premies, en hoge belastingen. Zo kun je de kopgroep niet bijhouden. Die last moet dus worden verlicht.

Ik heb nu twee hoofdpunten genoemd, nl. de misdaad bestrijden en de economie versterken. Er zijn natuurlijk nog veel andere onderwerpen waar de VVD-Tweede Kamerfractie dagelijks mee bezig is. Zij komen kort aan de orde in de beleidsnota die in Vrijheid en. Democratie is afgedrukt. Versterking van de landbouw en het midden~en kleinbedrijf; verhoging van de kwaliteit van het onderwijs; het doelmatiger maken van de zorgsector, zowel gezondheidszorg als ouderenbeleid, versterking van de positie van de zwakkeren in de samenleving, bestrijding van discriminatie. Mij ontbreekt nu de tijd om op deze, of andere belangrijke zaken, zoals het buitenlands beleid, ontwikkelingssamenwerking en defensie in

te gaan. U kunt straks ook uw vragen over deze zaken op de fractie afvuren.
Het is onze taak, met het VVD-program in de hand, het regeringsbeleid steeds

nauwgezet te onderzoeken. Als Tweede Kamerfractie proberen wij het partijprogramma waar te maken en het kabinet en de coalitie aan het regeeraccoord te houden.

De liberale bewindslieden in het kabinet zetten zich, vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, dagelijks voor dat regeeraccoord in.

Wat de regering voorstelt, wordt door de fracties in Tweede en Eerste Kamer getoetst vanuit de eigen verantwoordelijkheid van het parlement, als medewetgeefster en als controleur van het kabinet. Die controlerende taak moet worden versterkt. Daarin vertegenwoordigt het parlement de Nederlandse bevolking, die altijd het laatste woord heeft. Uiteindelijk is de kiezer de klant die koning is.

De VVD heeft 1/3 van de zetels waar deze coalitie op berust. We moeten dus steeds zaken doen met het CDA. De leiding van het kabinet ligt bovendien in handen van het CDA. Toch kunnen we zeggen: het is goed dat de VVD sinds 1982 in de regering zit. Want heel wat punten waar wij voor vechten, worden aangepakt. Sinds 1982 gaat dat veel te hoge overheidstekort omlaag. Sinds 1983 is de werkloosheid gedaald. In 1988 zijn de belastingen verlaagd. Sinds 1985 wordt er een deltaplan

tegen de criminaliteit uitgevoerd. Het aantal gevangeniscellen wordt verdubbeld. Het oude mediabestel wordt gemoderniseerd. Zo kan ik doorgaan.

U wilt van alles meer en sneller. Wij moeten dus volhouden en er een schep bovenop doen. Het is mogelijk de criminaliteit op den duur fors te verlagen, veel werklozen aan het werk te krijgen, het verbroken evenwicht tussen collectieve en particuliere sector te herstellen. Als de VVD maar vasthoudt, de regering op koers blijft en beide coalitiepartijen zich aan de afspraken houden.

Wat is het doel van liberale staatkunde? De maatschappij zo goed mogelijk inrichten. "Zo goed mogelijk": dat is een bestel waarin mensen de beste kansen op een gelukkige toekomst hebben en het beste uit zichzelf kunnen halen. Liberale politiek wil niet alleen dat deze generatie in vrijheid gelukkig wordt, maar ook de vele die nog volgen. Liberale politiek moet dus geen onbetaalde rekeningen achterlaten. Niet het financieringstekort laten oplopen, geen gifgronden laten liggen, niet de infrastructuur verrwaarlozen. Niet de jongeren het zelf maar uit laten zoeken. Liberalen moeten beleid bepleiten dat houdbaar is, duurzaam, niet vastloopt en evenwicht schept.

Natuurlijk, dit is allemaal makkelijk gezegd, maar moeilijk gedaan. Veel in de Nederlandse politiek voldoet nog niet aan

die eisen. Iedere partij, ook de onze, heeft moeite zijn hoge doelen waar te maken. De intense discussie die de VVD in al zijn geledingen voert, met zichzelf en met andersgezinden, helpt ons beleid te verbeteren, de juiste weg te zoeken. Morgen zullen de fractieleden zich als partijlid individueel in de discussies mengen, op die punten waar zij menen een bijdrage te moeten leveren. De uiteindelijke beslissingsmacht ligt bij U, de afgevaardigden.

Wij moeten politieke en sociale rechten waarborgen en mensen ontplooiingskansen bieden, maar ook mensen prikkelen om naar vermogen zelf lasten te dragen, creatief en ondernemend te zijn, met durf te investeren. Beide kanten van het liberalisme dus. Beide accenten zijn al in 1948 in de VVD bijeengebracht. Wij zijn een brede liberale volkspartij. Wij moeten weer gaan groeien. Een grotere, liberale partij worden, die het initiatief heeft in de discussies over toekomstgericht beleid. Wij moeten sterk met elkaar discussiëren - en toch onze eenheid bewaren. Consequent op de ingeslagen weg doorgaan - en toch ons programma vernieuwen. Een loyale coalitiepartner zijn en ons toch onafhankelijk opstellen. Geen onverantwoorde beloften doen -en toch nieuwe kiezers enthousiast maken. Geen ideologie bedrijven - maar toch mensen, die de politiek niet meer zien zitten voor het liberalisme motiveren.

,4P

a

^•V

Wij willen een Nederland dat een bloeiend deel van het Verenigde Europa zal zijn, met een samenleving die respect afdwingt, een voorbeeld kan zijn voor andere landen. Geen moedeloze werkloosheid of hopeloze begrotingstekorten. Geen ontwortelde jongeren of vereenzaamde ouderen. Geen land van afval, gifgrond, files, van frauduleurs en autokrakers.

Wij willen veiligheid en rechtsorde, volop werk voor wie aan kan pakken, bruisende bedrijvigheid; Nederland als een bloeiende tuin in Europa.

Liberalen moeten energie uitstralen - trots zijn op hun VVD, trots ook op ons mooie land.

Ik dank U.